

Idet bemærkes, at lovforslaget med bemærkninger er identisk med det forslag, der forelå for landsrådet under dets efterårs-samling 1975, kan det oplyses, at baggrunden for forslagens udarbejdelse er de af landsrådet fremsatte ønsker om tilvejebringelse af en samlet lovgivning for Grønland, der kan give hjemmel til en styring af den kraftige udvikling, der i de senere år er sket i de grønlandske bysamfunds vækst samt sikre en offentlig kontrol med udviklingen, specielt indenfor trafiksektoren og for virksomhed i tilknytning til efterforskning og eventuel udnyttelse af mineralske forekomster.

I den anledning anmodede ministeriet i efteråret 1973 Det grønlandske Lovudvalg om at udarbejde et udkast til en by- og regionsplanlov for Grønland. Ministeriet modtog i februar 1975 fra lovudvalget et udkast til lov om regulering af arealanvendelse. Dette udkast har været grundlag for ministeriets overvejelser, og vedlagte forslag til lov for Grønland om regulering af arealanvendelse og byudvikling med bemærkninger er stort set identisk med lovudvalgets udkast.

Udgangspunktet for arbejdet i lovudvalget har været den hidtidige retstilstand, hvorefter intet areal i Grønland må tages i brug uden forudgående tilladelse fra en offentlig myndighed.

Endvidere har de særlige geografiske forhold samt landets sårbarhed i miljømæssig henseende været vigtige forudsætninger for arbejdet med lovudkastet. Udvalget har endelig søgt at overføre væsentlige principper fra den danske lovgivning, i første række loven om by- og landzoner, byplanloven samt bygge-loven, ligesom også norsk og islandsk lovgivning er indgået i udvalgets overvejelser.

Lovforslaget har et videre sigte end den tilsvarende danske lovgivning. Således må det fremhæves, at der skabes mulighed for ved tildeling af arealer at tage særlige beskæftigelsesmæssige hensyn.

Om indholdet i øvrigt kan det oplyses, at der forudsættes nedsat en landsplanudvalg i Grønland bestående af 5 medlemmer, hvis opgave det skal være i samarbejde med Ministeriet for Grønland at tilvejebringe en landsomfattende planlægning for Grønland. Landsplanudvalget skal derudover meddele

konkrete tilladelser til arealanvendelser uden for bebyggede områder. Herved tages der stilling til det hidtil uløste problem, om hvilken myndighed, der har kompetencen til at tildele byggegrunde m.v. uden for byerne. Inden for byområderne har det hidtil været de statslige bebyggelsesudvalg, men efter forslaget tillægges kompetancen kommunalbestyrelsen alene, hvilket er i overensstemmelse med byrde- og opgavefordelingsudvalgets forslag.

Lovudvalget har ikke ment at kunne tage stilling til landsplanudvalgets sammensætning, da dette spørgsmål er af overvejende politisk karakter.

Det må imidlertid forudsættes, at den grønlandske indflydelse i landsplanudvalget skal have overvægt, og det er derfor ministeriets forslag, at udvalget sammensættes således:

Formanden for Grønlands landsråd (udvalgets formand)

2 medlemmer udpeget af Grønlands landsråd

1 medlem udpeget af De grønlandske kommuners Landsforening

1 medlem udpeget af ministeren for Grønland.

Det foreslås endvidere, at det af lovteksten og/eller bemærkningerne hertil kommer til at fremgå, at der til udvalget kan knyttes tilforordnede fra de administrationer, der henhører under de i udvalgets repræsenterede instanser.

Der vil herved kunne opnås fordele med henblik på en smidigere overgang af planlægningsopgaver til grønlandsk administration, idet en sådan ordning vil være egnet til at fremme en gensidig udveksling af informationer.

Som en naturlig følge af udvalgets sammensætning foreslås det, at landsrådets sekretariat udfører udvalgets sekretariatsarbejde med bistand fra GTOD's byplanafdeling og Grønlandsrådets sekretariat, indtil landsrådet med tiden er blevet så stærkt udbygget, at det selv kan løfte opgaven.

Udkastets § 21 (nu § 22) indeholder hjemmel til ekspropriation af privat ejendom til virkeliggørelse af en byplan.

Endelig bemærkes, at spørgsmålet om udkastets relation til minelovens bestemmelser har været undersøgt.